

Ny Bokin'i Daniela - Fito amby fitopolo

Fampahafantarana ny fitoviana ara-tantara: ny famitahan'i Jeroboama sy ny fitsapam-pinoan'ny hetsika Advantista

Jeff Pippenger

2024-02-06

Ny fanjakana avaratra sy atsimo dia naely noho ny fahatezeran'Andriamanitra nandritra ny roa arivo sy diman-jato sy roapolo taona, ho fahatanterahan'ny fanekena voahitsakitsaka ao amin'ny Levitikosy dimy amby roapolo sy enina amby roapolo. Ny enina amby efapolo taona teo anelanelan'ny fiakaran'ny fahatezerana voalohany sy farany dia naneho ny fanangonana ireo fanjakana roa ireo ho fanjakana iray, dia ny Isiraely ara-panahy maoderina, tamin'ny taona 1844. Ny fanangonana ireo firenena roa ireo dia nasehon'ireo hazo roa natambatr'i Ezekiela ho iray sy ireo hazo roa nanganin'ilay mpitondratena tao Zarefata ao amin'ny tantaran'i Elia. Tamin'ny 22 Oktobra 1844 dia nifarana ny tantara ara-paminaniana momba ny fanjakana avaratra sy atsimo, ary tamin'izany no namerenany ny tantaran'ny fiandohan'ireo fanjakana roa ireo.

I Jeroboama dia nametraka rafitra sandoka momba ny fanompoam-pivavahana tao amin'ny fanjakana avaratra mba hisorohana ny vahoakany tsy handeha ho any Joda ka hanompo an'Andriamanitra ao amin'ny fitoerana masina any Jerosalema.

Ary hoy Jeroboama anakampo tao am-pony hoe: Ankehitriny dia hiverina amin'ny taranak'i Davida ny fanjakana. Raha miakatra ity firenena ity hanao fanatitra ao an-tranon'i Jehovah any Jerosalema, dia hiverina indray ho amin'ny tompony, dia amin'i Rehoboama, mpanjakan'ny Joda, ny fon'ity firenena ity; ary izaho hovanoiny, dia hiverina any amin'i Rehoboama, mpanjakan'ny Joda, izy. Koa rehefa nisaina tamin'olona ny mpanjaka, dia nanao zanak'omby volamena roa ka hoy izy tamin'ireo: Be loatra aminareo ny miakatra any Jerosalema; indreo andriamanitrao, ry Isiraely, izay nitondra anao niakatra avy tany amin'ny tany Egypta. Ary ny anankiray napetrany tao Betela, ary ny anankiray kosa nataony tao Dana. Ary izany zavatra izany dia tonga fahotana; fa ny olona nandeha hivavaka teo anoloan'ny anankiray hatrany Dana. Ary nanao trano ho an'ny fitoerana avo izy, ary nanendry mpisorona avy tamin'ny sarambabem-bahoaka, izay tsy avy tamin'ny zanak'i Levy. Ary Jeroboama nanendry andro firavoravoana tamin'ny volana fahavalo, tamin'ny andro fahadimy ambin'ny folo amin'ny volana, tahaka ny andro firavoravoana any Joda; ary izy nanatitra teo ambonin'ny alitara. Toy izany no nataony tany Betela, ka nanaterany fanatitra ho an'ny zanak'omby izay nataony; ary napetrany tao Betela ny mpisoron'ny fitoerana avo izay nataony. Ary izy nanatitra teo ambonin'ny alitara izay nataony tao Betela tamin'ny andro fahadimy ambin'ny folo amin'ny volana fahavalo, dia tamin'ny volana izay noforoniny avy tamin'ny fony ihany; ary nanendry andro firavoravoana ho an'ny zanak'Isiraely izy; ary nanatitra teo ambonin'ny alitara izy ka nandoro ditin-kazo manitra. 1 Mpanjaka 12:26–33.

Ny rafitra fanompoam-pivavahana napetrany dia tandindon'ny Katôlisima (fivavahan-jentilisa), fa tahaka ny tamin'ny fikomian'i Arona dia nanangana sarin'ilay bibidia izy, sady sarin'ilay bibidia koa. Volamena no nanaovana ireo sarin-janak'omby roa, izay tandindon'i Babylona. Natokana ho

an'ireo andriamanitry Egipta ireo sary ireo, izay nofaritany tahaka ny namaritan'i Arona azy koa, hoe: "ireo andriamanitra izay nampiakatra anareo hiala avy tany amin'ny tany Egipta." Nanorina alitara roa tao amin'ny tanàna roa izy, izay rehefa dinihina miaraka dia maneho ny fitambaran'ny fiangonana (Betela) sy ny fanjakana (Dana). Sandoka naka tahaka ny alitara marina ireo alitara ireo, dia i Kristy, tahaka ny iatrehan'ny Katôlisima ny tenany ho solontenan'i Kristy eto an-tany. Nanangana fisoronana voahozongozona izy, tahaka ny fisoronana ao amin'ny Katôlisima. Nifidy andro iray hanaovany ny fanompoam-pivavahany izy, izay natao manokana ho hafa amin'ny andron'ireo firavoravoana marina rehetra natsangan'Andriamanitra, ka izany no maneho ny fifanandrinana momba ny andro marina sy ny andro sandoka amin'ny fanompoam-pivavahana.

Tamin'ny fanokanana ny rafitra fivavahana sandoka nataony, dia nandefa mpaminany avy tany Joda Andriamanitra mba hananatra ny rafitra fivavahana hosoka namboariny.

Ary, indro, nisy lehilahin'Andriamanitra avy tany Joda ho any Betela araka ny tenin'i Jehovah; ary Jeroboama nitsangana teo anilan'ny alitara handoro ditin-kazo manitra. Ary niantso mafy hanohitra ny alitara izy araka ny tenin'i Jehovah ka nanao hoe: Ry alitara ô, alitara ô, izao no lazain'i Jehovah: Indro, hisy zaza ho teraka ao amin'ny taranak'i Davida, Josia no anarany; ary eo amboninao no hanaterany ny mpisoron'ny fitoerana avo izay mandoro ditin-kazo manitra eo amboninao, ary taolan'olona no hodorana eo amboninao. Ary nanome famantarana tamin'izany andro izany izy ka nanao hoe: Izao no famantarana izay nolazain'i Jehovah: Indro, hitresaka ny alitara, ary ny lavenona izay eo amboniny dia hiaraka hivoaka. 1 Mpanjaka 13:1–3.

Ilay mpaminany avy any Joda dia nanambara faminaniana in-telo izay nanondro ny fahaterahan'i Josia mpanjaka amin'ny andro ho avy. Naminany izy fa hovanoin'i Josia ireo mpisorona ratsy fanahy izay nanompo teo amin'ilay alitara sandoka, ary koa fa handoro taolan'olona teo ambonin'izany alitara izany indrindra i Josia. Ary nanome famantarana ho an'i Jeroboama koa izy, nanambara fa hovakiana hihantona ilay alitaran'i Jeroboama ary hiparitaka ny lavenona. Izany rehetra izany dia tanteraka araka ny Tenin'i Jehovah; nefa rehefa ren'i Jeroboama ny fanambaran'ilay mpaminany dia tezitra izy ka nitady ny handray fepetra hamely ilay mpaminany, kanefa Andriamanitra no nifehy ny zava-drehetra.

Ary izao no niseho: raha ren'i Jeroboama mpanjaka ny tenin'ilay olon'Andriamanitra, izay niantso mafy nanohitra ny alitara tao Betela, dia naninjitra ny tanany avy teo amin'ny alitara izy ka nanao hoe: Sambory izy. Ary ny tanany, izay naninjiny hanohitra azy, dia nalazo, ka tsy azony nakarina hiverina ho eo aminy intsony. Ary triatra koa ny alitara, ka nirotsaka ny lavenona teo amin'ny alitara, araka ny famantarana izay nomen'ilay olon'Andriamanitra tamin'ny tenin'i Jehovah. 1 Mpanjaka 13:4, 5.

Dia tanteraka niaraka tamin'izay ilay famantarana, ary nalemy ny tanan'i Jeroboama.

Dia namaly ka nanao tamin'ilay lehilahin'Andriamanitra hoe: Mihanta ankehitriny eo anatrehan'i Jehovah Andriamanitrao, ka mivavaha ho ahy mba haverina ho ahy indray ny tanako. Dia nifona tamin'i Jehovah ilay lehilahin'Andriamanitra, ka naverina taminy indray ny tanan'ny mpanjaka, ary tonga tahaka ny teo aloha izy. Ary hoy ny mpanjaka tamin'ilay

lehilahin'Andriamanitra: Andeha hiaraka amiko hody, ka hamelombelona tena ianao, ary homeko valim-pitia. Fa hoy ilay lehilahin'Andriamanitra tamin'ny mpanjaka: Na dia homenao ahy aza ny antsasaky ny tranonao, dia tsy hiaraka aminao aho, sady tsy hihinana mofo na hisotro rano amin'ity tany ity; fa toy izao no nandidian'ny tenin'i Jehovah ahy hoe: Aza mihinana mofo, na misotro rano, na miverina amin'ilay lalana nandalovanao nankatỳ. Dia nandeha tamin'ny lalana hafa izy ka tsy niverina tamin'ilay lalana nahatongavany tany Betela. 1 Mpanjaka 13:6–10.

Jesosy mandrakariva mandrakariva ny faran'ny zavatra iray amin'ny fiandohan'ny zavatra iray, ary ny fiandohan'ireo fanjakana avaratra sy atsimon'ny Isiraely ara-bakiteny fahiny dia mifarana ao amin'ny tantara izay ampiraisina ho tapa-kazo iray ny tapa-kazo roa, maneho ny firenen'ny Isiraely ara-panahy ankehitriny.

Ao anatin'ilay tantara izay nanambarana ny fanakambanana ny tapa-kazo roa dia natomboka tamin'ny fotoanan'ny farany, tamin'ny taona 1798, ny fizahan-toetra dingana telo. Samy nangonina mialoha ireo tapa-kazo roa ireo (fanjakana) ho fanomanana ny fandrotsahana ny Fanahy Masina ao amin'ny Antso Mamatonalina. Tamin'ilay fahadisoam-panantenana voalohany, tamin'ny lohataonan'ny taona 1844, dia tsy nahatohitra ny fizahan-toetra ny Protestanta ka tonga zanakavavin'ny Katolisisma, ka dia naveriny indray ny fananganana rafitra sandoka amin'ny fiankohofana, araka izay efa nasehon'i Jeroboama ho tandindona.

Ny Fanavaozana Protestanta dia asa izay notanterahin'Andriamanitra mba hamoahana ny fiangonana tany an-efitra hiala amin'ny finoanoam-poana sy ny lovantsofina ary ny fanao nentin-drazan'ny fiangonana romana. Hatramin'ny andron'i Martin Luther dia nisy fahamarinana maro hatrany nambara, ka nampahafantarina fa ny vehivavy janga avy any Tyro dia tsy inona fa rafitra fanompoam-pivavahana jentilisa voasaron'ny fanambarana sandoka ho kristianina. Tanjon'ny Tompo ny hamoaka ny olony babo hiala amin'ny maizina, tahaka izay nataony fony ny olony andevo tany Egipta. Nanafaka azy tamin'ny fanandevozana tany Egipta Izy mba hanome azy ny lalàny. Ny fandavan'ny Protestanta tsy hanaraka ny fahazavana nitombo avy amin'ny fahalalana izay novahana tamin'ny 1798 dia nanakana azy tsy hahafantatra ny lalàna sy ny tena asa fanompoan'i Kristy ao amin'ny fitoerana masina tamin'ny 1844.

Ny fandavan'izy ireo ny hafatry ny ora fitsarana dia naneho fa tonga zanakavavin'ny fiangonana romana izy ireo, ary tamin'izany dia nanangana rafitra sandoka momba ny fiankohofana, izay fantatra ao amin'ny Soratra Masina ho ilay mpaminany sandoka (Protestanta nihemotra). Ireo Millerita mahatoky izay niditra tao amin'ny fitoerana masina tamin'ny alalan'ny finoana tamin'ny 22 Oktobra 1844 dia nandray ny fahazavan'ny anjely fahatelo ary nanolotra fananarana ho an'ilay rafitra sandoka momba ny fiankohofana izay milaza tena ho Protestanta, kanefa mitana ny lovantsofina fototry ny fanompoan-tsampy, dia ny fiankohofana amin'ny masoandro. Ilay mpaminany avy any Joda dia tandindon'ny Adventisma Millerita, izay nahafantatra sy nanolotra ny hafatry ny anjely fahatelo izay tonga tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Rehefa natrehin'i Jeroboama ny fangatahana nataony tamin'ilay mpaminany mba hankao an-tranony sy hamelombelona tena, dia naneho mazava ireo toromarika manokana izay nomen'i Jehovah azy ilay mpaminany. Izany didy izany koa dia nomena ny Adventisma Millerita. Ny didy

dia ny tsy hiverina amin'ily lalana izay nalehany, ary ny Adventisma Millerita dia nivoaka avy tao amin'ireo antokom-pivavahana Protestanta. Nisaraka tamin'ny Protestanta izy ireo tamin'ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin'ny lohataonan'ny taona 1844, ary Jeremia dia manome ohatra iray momba ireo toromarika mitovy indrindra izay nomena an'ily mpaminany Jodeana.

Ny teninao dia hita, ka nohaniko; ary ny teninao dia tonga fifaliana sy hafalian'ny foko ho ahy; fa antsoina amin'ny anaranao aho, Jehovah Andriamanitra ny maro. Tsy niara-nipetraka tamin'ny fivoriana ny mpaneso aho, na nifaly; nipetraka irery aho noho ny tananao; fa nofenoinao fahatezerana aho. Nahoana no maharitra mandrakariva ny fanaintainako, ary tsy azo sitranina ny feriko, izay mandà tsy ho sitrana? Moa va Hianao ho tonga ho ahy tahaka ny mpandainga tokoa va, sy tahaka ny rano izay tsy maharitra? Koa izao no lazain'ny Jehovah: Raha miverina ianao, dia hampodiko indray, ka hijoro eo anatrehako ianao; ary raha avoakanao ny sarobidy hiala amin'ny tsinontsinona, dia ho tahaka ny vavako ianao; aoka izy ireo hiverina aminao; fa aza ianao no hiverina aminy. Ary hataoko rindrina varahina mafy ianao amin'ity firenena ity; ary hiady aminao izy, nefa tsy haharesy anao; fa momba anao Aho hamonjy anao sy hanafaka anao, hoy Jehovah. Ary hanafaka anao amin'ny tanan'ny ratsy fanahy Aho, ary hanavotra anao amin'ny tanan'ny mahery setra Aho. Jeremia 15:16–21.

Tamin'ny fahatanterahan'ny faminanian'ny fotoana momba ny Loza faharoa, tamin'ny 11 Aogositra 1840, dia nidina ilay anjely mahery ao amin'ny Apokalypsy toko faha-10, nitondra boky kely misokatra teny an-tanany, ary nolazaina i Jaona mba handeha haka ilay boky ka hihinana azy. I Jeremia dia maneho ireo izay nihinana ilay boky kely tamin'izany teboka teo amin'ny tantara izany, ary mamany tahaka ny tantely ny teny, fa izy ireo no “fifaliana sy firavoravoan'ny” fony. Kanefa noho ny “tanana”-n'Andriamanitra, dia “nofenoina” “fahatezerana” i Jeremia, “naratra” izy ary tao anatin'ny “fahoriana mandrakariva.” Noho ny “tanana”-n'Andriamanitra dia nanolo-kevitra i Jeremia fa Andriamanitra dia “tonga tamin'i” Jeremia “toy ny mpandainga,” ary toy ny “rano tsy maharitra.” Efa nitana ny “tanany” teo ambonin'ny fahadisoana iray tao amin'ny sasany amin'ireo tarehimarika tao amin'ny tabilao 1843 ny Tompo.

Jeremia dia maneho ny fahadisoam-panantenana voalohany niainan'ny Millerita, tamin'ny fotoana niandrasan'ny fahitana ao amin'i Habakoka. Tamin'ireo izay asehon'i Jeremia dia toa niseho fa tsy tanteraka ny hafatra, izay aseho ho “orana.” Kanefa i Habakoka efa nilaza hoe: “Fa ny fahitana dia mbola ho amin'ny fotoana voatendry, nefa amin'ny farany dia hiteny izy ka tsy handainga; na dia miandry aza izy, andraso ihany; fa ho avy tokoa izy ka tsy hiandry ela.” Nihevitra i Jeremia fa nandainga Andriamanitra, ary tsy tanteraka ny hafatra (orana), kanefa niandry fotsiny izany.

Dia nanome toromarika an'i Jeremia Andriamanitra fa: “raha miverina ianao, dia haveriko indray, ka hijoro eo anatrehako ianao; ary raha manavaka ny soa avy amin'ny ratsy ianao, dia ho tahaka ny vavako ianao: aoka izy hiverina aminao; fa ianao kosa aza miverina aminy.” Taorian'ily fahadisoam-panantenana, Jeremia dia naneho ny vahoakan'Andriamanitra izay tsy maintsy miverina amin'ny fanompoana an'i Jehovah sy manaisotra ny fahakiviana izay nateraka rehefa toa tsy nahomby ny hafatra. Raha mahafeno ireo fepetra voatendry Jeremia, dia havelan'Andriamanitra ho mpitondra ny teniny izy.

Ny zava-dehibe kokoa ho an'ny fianarantsika amin'izao fotoana izao dia izay nolazain'Andriamanitra tamin'i Jeremia momba ilay “fiangonan'ny mpaneso” izay “nifaly” noho ny fahadisoam-panantenany. Nolazainy tamin'i Jeremia fa azon'ireo mpaneso atao ny miverina amin'i Jeremia, fa izy kosa tsy mba mahazo miverina aminy na oviana na oviana. I Jeremia dia nisolo tena ireo izay nijoro nanohitra ny Protestanta izay vao avy nifidy ny hiverina ho eo ambanin'ny fefin'ny Katolisisma ka tonga zanakavavin'i Babylona, dia ireo mpaminany sandoka an'i Bala sy Astarta. I Jeremia dia nisolo tena ilay mpaminany jodeana izay, teo amin'io teboka io ihany ao amin'ny tsipika faminaniana, dia nananatra ny rafitra sandokan'i Jeroboama momba ny fanompoam-pivavahana tamin'ny fiandohan'ny fanjakana avaratra, ka naneho mialoha ny fampidirana rafitra sandoka momba ny fanompoam-pivavahana izay sary naneho ny Katolisisma tamin'ny faran'ny tantaran'ny fanjakana avaratra. Hoy ilay mpaminany tamin'i Jeroboama, raha nanolo-kevitra hanao firaisana taminy i Jeroboama, fa tsy tokony hihinana, na hisotro, na hiverina tamin'ilay lalana izay nalehany izy.

Ary hoy ny mpanjaka tamin'ilay lehilahin'Andriamanitra: Andeha hiara-mody amiko, mba hamelombelona ny tenanao, ary homeko valim-pitia ianao. Fa hoy ilay lehilahin'Andriamanitra tamin'ny mpanjaka: Na dia homena ahy aza ny antsasaky ny tranonao, dia tsy hiara-miditra aminao aho, sady tsy hihinana mofo na hisotro rano amin'ity tany ity; fa toy izao no nandidiana ahy tamin'ny tenin'i Jehovah hoe: Aza mihinana mofo, na misotro rano, na miverina amin'ny lalana izay nalehanao. 1 Mpanjaka 13:7–9.

Ny fanehoan-kevitra ny mpaminany jodeana dia mifanaraka amin'ny asan'ireo mpaminany sandokan'i Bala sy Astarta ao amin'ny tantaran'i Elia. Mazava ho azy fa ny tantaran'ny Millerites dia tantaran'i Elia koa, satria i Miller dia Elia. Ao amin'ny tantaran'i Elia, ireo mpaminanin'i Bala sy Astarta dia nanao dihy fitaka, izay naseho ho hadalana rehefa nidina avy tamin'Andriamanitra ny afo ka nandany ny fanatitr'i Elia, ka izany no tandindon'ny firotsahan'ny Fanahy Masina tamin'ny Antso Mamatonalina teo amin'ny tantaran'ny Millerites. Ny fifanandrinana tao amin'izany tantara izany dia naneho ny fifanandrinan'ilay Elia faharoa, dia i Jaona Mpanao Batisa, nandritra ny dihy fitaka nataon'ny zanakavavin'i Herodiasy (Salome). I Herodiasy dia notandindonin'i Jezebela, ary i Jezebela dia tandindon'ny fiangonana Katolika.

Tamin'ny taona 1844, ny fiangonana protestanta dia tonga Salome, zanakavavin'i Herodiasy (Jezebela). Tamin'ilay dihin'ny famitahana dia nampanantena ny antsasaky ny fanjakany i Heroda, ary nataony izany tamin'ny andro nahaterahany, ka izany no tandindon'ny andro farany, rehefa ireo mpanjaka folo, izay asehon'i Ahaba amin'ny tandindona (ilay mpanjakan'ny fanjakana folo tany avaratra), manaiky hanolotra ny fanjakany ho an'ny papa (Jezebela). Ny fanomezana ny “antsasaky ny fanjakanao” dia tandindon'ny firaisan-kina ara-politika sy ara-pivavahana, ary ilay mpaminany avy any Jodia dia nampahafantatra mazava an'i Jeroboama fa tsy hanorina velively fifanekena amin'ilay mpanjaka nihemotra tamin'ny finoana izy, na hanohana ny rafitra sandoka amin'ny fanompoam-pivavahana natsangany.

Izany no nolazain'ny Tompo tamin'i Jeremia koa, raha niteny Izy fa ny “fivorian'ny mpaneso” (Protestantisma nihemotra tamin'ny finoana) dia mahazo miverina amin'i Jeremia, nefa i Jeremia kosa tsy mahazo miverina amin'izy ireo na miverina amin'ny lalana izay nalehany. Kanjo izany

indrindra no nataon'ily mpaminany jodianina, fa voafitaky ny mpaminany sandoka sy mpandainga izy talohan'ny niverenany ho any Jodia—talohan'ny nahavitany ny asa izay nomena azy.

Ary nisy mpaminany antitra nonina tao Betela; ary tonga ny zanany lahy ka nilaza taminy ny asa rehetra nataon'ily lehilahin'Andriamanitra tamin'izany andro izany tao Betela; ny teny izay nolazainy tamin'ny mpanjaka dia nambarany tamin-drainy koa. Ary hoy rainy taminy: Lalana aiza no nalehany? Fa ny zanany lahy efa nahita izay lalana nalehan'ily lehilahin'Andriamanitra, izay avy tany Joda. Ary hoy izy tamin'ny zanany lahy: Laselio ho ahy ny boriky. Dia nolaseliny ny boriky, ka nitaingina azy izy, ary lasa nanaraka ilay lehilahin'Andriamanitra, dia nahita azy nipetraka teo ambanin'ny hazo ôka; ary hoy izy taminy: Hianao va no lehilahin'Andriamanitra izay avy tany Joda? Ary hoy izy: Izaho no izy. Dia hoy izy taminy: Andeha hiaraka amiko hody, ka mihinana mofo. Fa hoy izy: Tsy mahazo miverina miaraka aminao aho, na miditra ao aminao; ary tsy hihinana mofo na hisotro rano miaraka aminao amin'ity tany ity aho; fa izao no voalaza tamiko tamin'ny tenin'i Jehovah: Aza mihinana mofo na misotro rano any, ary aza miverina amin'ny lalana izay nalehanao. Hoy izy taminy: Mpaminany koa aho tahaka anao; ary nisy anjely niteny tamiko tamin'ny tenin'i Jehovah hoe: Ento miverina miaraka aminao izy ho ao an-tranonao, mba hihinanany mofo sy hisotroany rano. Nefa nandainga taminy izy. Dia niverina niaraka taminy izy ka nihinana mofo tao an-tranony sy nisotro rano. Ary rehefa nipetraka nihinana teo an-databatra izy ireo, dia tonga tamin'ily mpaminany izay nampiverina azy ny tenin'i Jehovah; ary niantso mafy tamin'ily lehilahin'Andriamanitra izay avy tany Joda izy ka nanao hoe: Izao no lazain'i Jehovah: Noho ianao efa nikomy tamin'ny tenin'i Jehovah ka tsy nitandrina ny didy izay nandidian'i Jehovah Andriamanitrao anao, fa niverina ka nihinana mofo sy nisotro rano tamin'ny tany izay nilazan'i Jehovah anao hoe: Aza mihinana mofo, ary aza misotro rano; dia tsy ho tonga ao amin'ny fasan-drazanao ny fatinao.

Ary rehefa nihinana mofo izy ary rehefa nisotro, dia nasainy lasely ny boriky ho azy, dia ho an'ily mpaminany izay naveriny. Ary raha nandeha izy, dia sendran'ny liona teny an-dalana ka novonoiny; ary ny fatiny dia nariana teny an-dalana, ary ny boriky nijoro teo anilany, ny liona koa nijoro teo anilan'ny faty. Ary, indro, nisy olona nandalo ka nahita ny faty nariana teny an-dalana sy ny liona nitsangana teo anilan'ny faty; dia tonga izy ka nilaza izany tao an-tanàna izay nonenan'ily mpaminany antitra. Ary raha ren'ily mpaminany izay nampiverina azy avy teny an-dalana izany, dia hoy izy: Izy no lehilahin'Andriamanitra, izay tsy nankatò ny tenin'i Jehovah; koa dia natolotr'i Jehovah ho amin'ny liona izy, izay nandrovitra azy sy namono azy, araka ny tenin'i Jehovah izay nolazainy taminy. Ary niteny tamin'ny zanany izy ka nanao hoe: Asio lasely ho ahy ny boriky. Dia nasiany lasely izany. Ary nandeha izy ka nahita ny fatiny nariana teny an-dalana, ary ny boriky sy ny liona nitsangana teo anilan'ny faty; ny liona tsy nihinana ny faty, na nandrovitra ny boriky. Ary nalain'ily mpaminany ny fatin'ily lehilahin'Andriamanitra ka napetrany teo ambonin'ny boriky izany dia nentiny niverina; ary tonga tao an-tanàna ilay mpaminany antitra mba hitomany sy handevina azy. Ary napetrany tao amin'ny fasany ny fatiny; ary nisaona azy ireo ka nanao hoe: Indrisy, ry rahalahiko! Ary rehefa avy nandevina azy izy, dia niteny tamin'ny zanany ka nanao hoe: Raha maty aho, dia alevino ao amin'ny fasana izay nandevenana ilay

lehilahin'Andriamanitra aho; apetraho eo anilan'ny taolany ny taolako; fa izay teny izay nantsoiny tamin'ny tenin'i Jehovah hanoherana ny alitara tao Betela sy hanoherana ny trano rehetra amin'ny fitoerana avo izay any amin'ny tanànan'i Samaria, dia tsy maintsy ho tanteraka tokoa. 1 Mpanjaka 13:11–32.

Hanohy ity fianarana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Rehefa ny herin'Andriamanitra no manambara ny amin'izay marina, izany fahamarinana izany dia tsy maintsy mitoetra mandrakizay ho fahamarinana. Tsy azo ekena na saintsainina izay fiheverana mipoitra aty aoriana ka mifanohitra amin'ny mazava nomen'Andriamanitra. Hisy olona hitsangana miaraka amin'ny fanazavany ny Soratra Masina izay heveriny ho fahamarinana, nefa tsy fahamarinana akory izany. Ny fahamarinana ho an'izao andro izao dia nomen'Andriamanitra antsika ho fanorenana ny finoantsika. Izy Tenany no nampianatra antsika izay atao hoe fahamarinana. Hisy hitsangana, ary mbola hisy hafa koa, mitondra fahazavana vaovao izay manohitra ny fahazavana efa nomen'Andriamanitra teo ambanin'ny fanehoan'ny Fanahiny Masina. Mbola misy vitsy velona amin'ireo izay nandalo tamin'ny fanandramana azo tamin'ny fanorenana izany fahamarinana izany. Tamin'ny fahasoavany no namelan'Andriamanitra ny ainy mba hamerimberiny hatrany, eny, hameriny mandra-pahatapitry ny androm-piainany, ny fanandramana izay nolalovany, tahaka an'i Jaona apostoly izay nanao izany mandra-pahatapitry ny androm-piainany mihitsy. Ary ireo mpitondra ny faneva izay lavo tamin'ny fahafatesana dia mbola hiteny amin'ny alalan'ny fanontana indray ny asa sorany. Nampianarina aho fa amin'izany no handrenesana ny feony. Izy ireo dia tsy maintsy hitondra ny fijoroany ho vavolombelona ny amin'izay mandrafitra ny fahamarinana ho an'izao andro izao.

“Tsy tokony handray ny tenin'ireo izay tonga mitondra hafatra mifanohitra amin'ireo teboka manokana amin'ny finoantsika isika. Manangona Soratra Masina maro izy ireo, ary manangona izany ho porofo manodidina ny teoria izay asetriny. Efa natao imbetsaka izany nandritra ny dimampolo taona lasa. Ary na dia tenin'Andriamanitra aza ny Soratra Masina ka tokony hohajaina, ny fampiharana azy, raha toa ka manetsika andry iray avy amin'ny fanorenana izay notohanana'Andriamanitra nandritra ireo dimampolo taona ireo ny fampiharana toy izany, dia fahadisoana lehibe izany. Izay manao fampiharana toy izany dia tsy mahalala ilay fanehoana mahagaga nataon'ny Fanahy Masina izay nanome hery sy tanjaka ho an'ireo hafatra taloha izay tonga tamin'ny vahoakan'Andriamanitra.”

“Ny porofon'i Loholona G dia tsy azo itokisana. Raha ekena izy ireny, dia handrava ny finoan'ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny fahamarinana izay nahatonga antsika ho izay maha-isika antsika.”

“Tsy maintsy mazava tsara ny fanapahan-kevitsika momba io lohahevitra io; fa tsy marim-pototra ireo hevitra ezahiny porofoina amin'ny alalan'ny Soratra Masina. Tsy manaporofa izany fa fitaka ny fanandraman'ny vahoakan'Andriamanitra tamin'ny lasa. Nanana ny fahamarinana isika; notarihin'ny anjelin'Andriamanitra isika. Teo ambanin'ny fitarihan'ny Fanahy Masina no nanolorana ny fampianarana momba ny fitoerana masina. Fahendrena ho an'ny olona rehetra ny mangina mikasika ireo lafin'ny finoantsika izay tsy nandraisany anjara akory. Andriamanitra tsy mba mifanohitra amin'ny Tenany. Ampiasaina

vilana ny porofon'ny Soratra Masina raha terena hijoro ho vavolombelona amin'izay tsy marina. Hisy iray hafa, ary mbola hisy iray hafa koa, hitsangana ka hampiditra izay heverina ho fahazavana lehibe, ary hanao ny filazany. Kanefa isika dia mifikitra amin'ireo fari-pamantarana fahiny. [1 Jaona 1:1–10 notsongaina.]”

“Nampianarina aho hilaza fa ireo teny ireo dia azontsika ampiasaina araka izay mety amin'izao fotoana izao, satria tonga ny fotoana izay tsy maintsy hiantsoana ny fahotana amin'ny anarany marina. Voasakana amin'ny asantsika isika noho ny olona izay tsy niova fo, izay mitady ny voninahiny manokana. Tiany ny hoheverina ho mpamorona foto-kevitra vaovao izy, ka asehony sady ambarany fa fahamarinana izany. Kanefa raha ekena ireo foto-kevitra ireo, dia hitarika ho amin'ny fandavana ny fahamarinana izay nomen'Andriamanitra ny olony nandritra ny dimampolo taona lasa, sady nohamafisiny tamin'ny alalan'ny fanehoan'ny Fanahy Masina izany.” Selected Messages, boky 1, 161.